

Vi gør det - sammen

Syddjurs – fælles om fremtiden

Vision og udviklingsstrategi 2018-2030

Indholdsfortegnelse

Vision – Vi gør det – sammen. Syddjurs Kommune – Fælles om fremtiden	3
Udviklingsstrategi for Syddjurs Kommune.....	4
Sådan giver vi visionen liv	5
En bæredygtig kommune.....	6
Mobil og smart kommune	7
Indsatsområde 1 – Hverdagsliv i balance.....	8
Indsatsområde 2 – Oplevelser og aktiviteter for krop og sjæl	12
Indsatsområde 3 – Plads til vækst og udvikling for erhverv	13
Kommuneplan 2020 for Syddjurs Kommune.....	16
Revision af kommuneplanen for Syddjurs Kommune	16
Lokal agenda 21	17
Planlægning gennemført efter vedtagelsen af Kommuneplan 2016	19

Vi gør det - sammen

Syddjurs Kommune - fælles om fremtiden

Syddjurs Kommune er Aarhus-regionens mest attraktive bosætningskommune. Det er byrådets mål, at kommunen er det bedste sted i Østjylland at bo, opleve, besøge, gå på arbejde og drive virksomhed.

Byerne i letbanebåndet og byerne i kystbåndet ved Kalø Vig er nære forstæder til Aarhus, der tiltrækker børnefamilier fra Aarhus. Nationalpark Mols Bjerge og Ebeltoft suppleret med en bred variation af attraktioner er fundamentet for en turisme i vækst. Landdistrikterne og landsbyerne arbejder sammen i engagerede fællesskaber, hvor borgere, der foretrækker at bo tæt på naturen, kan finde den rette bolig.

Overalt i kommunen er det muligt at leve et aktivt liv, med nærhed til natur, god kommunal service og tæt tilknytning til erhvervs- og arbejdsmarkedet i det østjyske bybånd.

Borgere og virksomheder møder en kommune, som lytter og involverer, når de kommunale rammebetingelser for det gode liv, den gode oplevelse og mulighederne for at drive og udvikle virksomheder skal skabes.

Udviklingsstrategi for Syddjurs Kommune

Syddjurs Kommunes vision er ønsket til, hvordan Syddjurs skal udvikle sig i fremtiden og på det lange sigt 20-25 år frem i tiden. Visionen udmøntes i udviklingsstrategien for Syddjurs Kommune, som er Byrådets udmelding om, hvilke indsatser, der skal tages fat på for at visionen kan opnås.

Tre afsnit indleder udviklingsstrategien. Afsnittet ”Sådan giver vi visionen liv sammen” handler om samskabelse som metode til at arbejde med indsatserne i strategien. Det andet afsnit ”En bæredygtig kommune” slår tonen an i forhold til, at Byrådet ønsker at indsatser, handlinger og initiativer sker på et bæredygtigt grundlag. Det tredje afsnit handler om mobilitet fysisk og digitalt som et grundvilkår for en velfungerende kommune.

I udviklingsstrategien for Syddjurs Kommune udpeger Byrådet tre strategiske indsatsområder, der skal bringe Syddjurs hen mod opnåelse af visionen. Det er:

- Hverdagsliv i balance
- Oplevelser og aktiviteter for krop og sjæl
- Plads og muligheder til at drive virksomhed

Sådan giver vi visionen liv sammen

Når Syddjurs Kommune skal give visionen og de tre indsatsområder liv i konkrete initiativer og handlinger, skal det ske sammen med de, der er påvirket af et initiativ, en indsats eller en service. Det handler om samskabelse som arbejdsmetode og det skal hjælpe os til at skabe et fælles ansvar for Fremtidens Syddjurs. Metoden skal også bidrage til, at vi får mest værdi og kvalitet ud af de ressourcer, som er til stede. Det kræver, at alle parter er risikovillige, tør afgive suveræniteten, er åbne og indgår i samarbejdet med respekt for forskelligheder.

Samskabelse foregår i samarbejde og dialog mellem kommunen og borgere, virksomheder, interesseorganisationer og institutioner. Forskellige forslag til samskabelse er opsummeret i udvalget Gentænk Borgerinddragelse's afrapportering fra 2017. Afrapporteringen danner fundamentet for det videre arbejde med samskabelse og udvikling af metoder.

Det er Byrådets forventning, at samskabelse giver værdi på flere bundlinjer. Byrådet vil derfor investere tid og ressourcer i indsatser, der har til formål at løse flere udfordringer og udnytte flere muligheder.

Det er Byrådets ønske at skabe et stærkt fællesskab i Syddjurs med borgere, virksomheder, organisationer – kort sagt alle, der vil bidrage til at udvikle Fremtidens Syddjurs.

Det er Byrådets ønske at skabe et stærkt partnerskab med Aarhus regionen om Syddjurs' rolle i regionen samt regionens rolle i Danmark og på den internationale scene.

Byrådet vil samarbejde med omverdenen uden for kommunen:

- Hvor der kræves specialiserede kompetencer, og der er brug for kritisk masse for at opretholde specialistviden og levere god service.
- Hvor opgaverne er komplekse og der skal sikres sammenhænge ud over Syddjurs Kommunes grænser.

Byrådet vil samarbejde indadtil i forhold:

- Hvor en udvikling påvirker en særlig gruppe borgere eller et lokalområde
- Hvor en udvikling har indflydelse på de rammebetingelser for virksomheder og borgere, som Syddjurs Kommune kan påvirke
- Hvor det giver mere værdi at samle kræfterne på tværs af kompetencer og sektorer, og der kan skabes sammenhænge mellem de kommunale sektorer i forhold til de borger- og virksomhedsrettede services

En bæredygtig kommune

Byrådet vil tage del i ansvaret for at opnå FNs 17 verdensmål, som sammenfattende har budskabet om, at vækst og udvikling skal knyttes op på princippet om bæredygtighed. Byrådet vil derfor tage udgangspunkt i de 17 verdensmål og udvælge de af målene, hvor Syddjurs Kommune har en rolle i at fremme bæredygtighed. Det betyder, at Syddjurs Kommune vil være foregangskommune, hvad angår bæredygtighed og vil gå foran i alle initiativer, som tages.

Bæredygtighed er her forstået bredt, som begrebet er defineret i FNs verdensmål med hensyntagen til økonomi, sociale, kulturelle og miljømæssige forhold.

Syddjurs Kommune er en virksomhed i sig selv og kan derfor arbejde med bæredygtighed i sit eget regi. Syddjurs Kommune deltager i kommunale fællesskaber om indkøb, hvor netop dette element indgår sammen med pris og kvalitet.

Bæredygtighed handler eksempelvis også om at arbejde med energirigtige løsninger, når der etableres nye kommunale tilbud og planlægges for energiforsyning, transport, boliger og erhverv, eller at indsatser på velfærdsområdet fremmer, at borgere er eller bliver så selvhjulpne som muligt og får redskaber til at mestre eget liv.

Byrådet vil fremme, at klimaudfordringerne imødegås, og at dette sker i samarbejde med de parter, som klimaudfordringerne påvirker. Det skal ske i frivillige forpligtende partnerskaber, hvor klimatilpasning medvirker til at skabe nye værdier eksempelvis i form af nye aktivitetsmuligheder i byer, mere bynær natur og mere vild natur.

Syddjurs Kommune vil i samarbejde med brancher og virksomheder fremme bæredygtighed og cirkulær økonomi gennem information og erhvervsudviklingsprojekter.

Den lange kyststrækning og naturen er et væsentligt aktiv for vækst i turismeerhvervet i Syddjurs Kommune. Udviklingen og væksten skal understøttes gennem en stærk organisering af destinationssamarbejdet, der markedsfører og etablerer samarbejde med turismeerhvervet om kvalitets- og kapacitetsudvikling. Digital infrastruktur og fysisk infrastruktur med adgang til naturen, information om denne og etablering af faciliteter for besøgende skal understøtte destinationsudviklingen.

Udviklingen af turismen skal foregå på en måde, så naturen, som er fundamentet for turismen i Syddjurs, ikke nedslides eller forsvinder. Det betyder, at udviklingen skal ske på et bæredygtigt grundlag, hvor balancen mellem benyttelse og beskyttelse skal iagttages, når turismen udvikles.

Biodiversiteten er generelt under pres i den danske natur, fordi den menneskeskabte påvirkning og brug af landskabet reducerer levesteder for planter og dyr, og sammenhængende korridorer for spredning af plante- og dyreliv forsvinder. Byrådet vil derfor arbejde med at skabe sammenhængende natur, så dyr og planter kan sprede sig naturligt, og levesteder sikres til gavn for biodiversiteten.

Mobil og smart kommune

Mobilitet indeholder i sin kerne to strenge, som handler om, enten at kunne være mobil fysisk ved at bevæge sig fra sted til sted eller at være mobil ved at være til stede online. Behovet for at være mobil i begge betydninger er et grundvilkår for hele den måde, vi bygger vores samfund op på. Derfor er mobilitet både fysisk og digital grundlæggende for at borgere og virksomheders hverdag fungerer og for at besøgende får en god oplevelse af Syddjurs Kommune.

Muligheden for at være mobil fysisk handler om god infrastruktur, gode koblinger mellem transportformer og fokus på reduktion af transporttid. Mobilitetsstrategien for Djursland er rammen om Syddjurs Kommunes arbejde med den fysiske mobilitet.

Mobilitetsstrategiens hovedpunkter er, at Djursland kobler sig på de regionale transportkorridorer gennem samarbejdet i Business Region Aarhus og Region Midtjylland, hvor arbejdet med at tiltrække statslige investeringer til forbedringer af den overordnede infrastruktur foregår.

På Djursland skabes sammenhæng mellem transportformer ved at etablere transportknudepunkter i Ryomgård, Rønne, Hornslet og Ebeltoft, hvor flere transportformer spiller sammen. Endvidere giver den nye nord-sydgående vejforbindelse fra nordkysten til sydkysten på Djursland borgere og besøgende lettere adgang til de forskellige attraktioner og seværdigheder og overnatningsformer på Djursland.

De store linjer i den fysiske infrastruktur suppleres med etableringen af sammenhænge mellem cykelruter og stisystemer, hvor de mangler.

Den digitale mobilitet forstået som muligheden for at være online og tilstede digitalt uden at være fysisk tilstede. Dette emne har sin egen strategi i Smart Syddjurs. Grundlæggende er det strategiens præmis, at den digitale infrastruktur med højhastighedsfiber og dækkende mobilnet er grundstammen i at arbejde med en smart kommune. Derfor er arbejdet i fuld gang med at sikre den grundlæggende digitale infrastruktur, så borgere, virksomheder og gæster kan kommunikere digitalt uafhængigt af tid og sted.

Men at arbejde smart eller digitalt indeholder også mange andre elementer, der eksempelvis handler om at udnytte BIG-DATA klogt, yde velfærdsservice digitalt, effektivisere og automatisere sagsbehandling, der er rutinepræget og følger standarder og mange, mange andre muligheder.

Syddjurs Kommune samarbejder med andre kommuner i flere forskellige sammenhænge for at udnytte de digitale muligheder både som frontløber og udvikler og andre gange ved at koble sig på løsninger, som andre kommuner har udviklet.

Syddjurs Kommune vil fremadrettet have digitaliseringens muligheder i fokus med henblik på at effektivisere den kommunale forvaltning og udvikle bedre services for borgere og virksomheder.

Den digitale udvikling betyder endvidere, at vidensarbejdet bliver grænseløst. For virksomheder og iværksættere, der primært arbejder inden for vidensservice og visse kreative

erhverv, betyder god digital infrastruktur at det er muligt at drive virksomhed fra landdistrikter, og at virksomheder kan arbejde sammen i netværk og supplere hinandens kompetencer. En god digital infrastruktur er derfor også en grundlæggende forudsætning både for de eksisterende virksomheder men også for iværksætter.

Indsatsområde 1 - Hverdagsliv i balance

I den vestlige del af Syddjurs Kommune er der stor efterspørgsel og interesse for bosætning. Nærheden til Aarhus, bedre boliger til prisen og god infrastruktur betyder, at især børnefamilier bosætter sig her. Byerne i letbanebåndet og byerne i kystbåndet ud langs Kalø Vig har derfor et stort potentiale til den væsentligste bosætning og byvækst som forventes de kommende år i regionen. Denne udvikling øger behovet for langsigtet planlægning af offentlig service.

Ebeltoft er Syddjurs Kommunes største by med et autentisk købstadsmiljø og en smuk beliggenhed som den eneste større vestvendte østjyske by, hvor solnedgang kan opleves. Byen er omkranset af store sommerhusområder, og turismen er et vigtigt fundament for byens udvikling.

”Vision- og udviklingsplan for Ebeltoft By og Havn” danner sammen med en lang række andre analyser, planer og idéer baggrund for det videre arbejde med at udvikle Ebeltoft. Der skal arbejdes med, at by og havn er i bedre sammenhæng, havnefronten aktiveres og synliggøres, den autentiske bymidte bevares og ledige arealer på havneområdet får midlertidige anvendelser og holdes pæne, indtil investorer er parate til at udvikle områderne.

Landdistrikterne og landsbyerne rummer store herlighedsværdier for de borgere, som foretrækker livet på landet i ét af de mange aktive lokalsamfund. Området har et stort potentiale for bosætning, både for de borgere som er villige til at pendle lidt længere, og også mod ældre ressourcestærkt segment der planlægger deres otium i området.

Landsbyer i klynger er med til at opretholde og styrke landdistrikternes attraktivitet, fordi de stærke fællesskaber er med til at skabe liv og engagement. Landsby-klynge samarbejderne er ligeledes med til at fremme, at man i det store fællesskab kan deles om fysiske faciliteter, så alle ikke behøver at have de samme faciliteter.

Kvaliteten af den individuelle serviceydelse vil være af samme standard i hele kommunen og defineret ud fra de til enhver tid besluttede politiske serviceniveauer

I de mere tyndtbefolkede egne af Syddjurs Kommune er ikke alle typer af offentlig service placeret lokalt. Det gælder eksempelvis bibliotek, sundhedstilbud, undervisning o.lign. Det skal der kompenseres for eksempelvis via mobile eller digitale tilbud eller fleksible transportmuligheder.

Syddjurs Kommune vil understøtte et aktivt og sundt liv med aktiviteter og fællesskaber for borgere i alle aldre og i alle sammenhæng. Ikke mindst er der fokus på perioder af borgernes liv, hvor det kan være svært.

Hele vejen fra barn til voksen sker der mange skift og overgange. Fra daginstitution til skole, fra skole til ungdomsuddannelse, fra ungdomsuddannelse til uddannelse og til arbejdsmarkedet. Voksenlivet er også præget af overgange af skift: Fra jobskifte til skift mellem livsfaser eller livsvilkår. Syddjurs Kommune vil arbejde med at skabe gode

overgange, sådan at borgeren oplever kontinuitet i velfærdsydelserne, og at også udsatte borgere understøttes og får mulighed for at tage ansvar for eget liv.

Der skal være et særligt fokus på uddannelsesområdet, fordi fremtidens velfærd afhænger af veluddannede borgere, der kan mestre eget liv og holde sig sunde. Syddjurs Kommune skal derfor have folkeskoler, skoler og ungdomsuddannelser af høj kvalitet, hvor læring og trivsel er i på dagsordenen, og hvor alle unge får en ungdomsuddannelse. Fra ungdomsuddannelserne til videreuddannelse på alle niveauer skal der være vejledning og samarbejde med uddannelsesinstitutioner, der fremmer, at alle unge får en uddannelse.

Udover de skoler og uddannelsesmuligheder som er lokaliseret i Syddjurs Kommune samarbejder Syddjurs på tværs af kommuner og institutioner om uddannelsesområdet, så adgangen til uddannelser styrkes, og der holdes fokus på, hvordan uddannelsesudbuddet fortsat kan udvides.

Syddjurs Kommune har særlige stedbundne kvaliteter, som er med til at differentiere Syddjurs fra nabokommunerne. Det handler om den lokale kulturhistorie, naturen, landskabet og geologien, som også er fundamentet for udvikling af fødevarer og turisme. Det giver potentialer for at koble folkeskolerne og ungdomsuddannelsernes læringsmiljøer til disse kvaliteter.

Det stigende antal seniorer og ældre, som er en konsekvens af den generelle demografiske udvikling i Danmark sammenholdt med en stigende levealder, betyder, at der eksempelvis skal tages højde for nye behov i boligmassen, indretning af flere servicetilbud til ældre og fritidstilbud, der understøtter ældre i at holde sig mentalt og fysisk i gang.

Flere ældre er generelt sundere end tidligere langt op i alderen. Det betyder, at vi også har et voksende antal friske, aktive borgere på vej, der har ressourcer og holdninger til, hvad de vil bruge resten af deres liv på. Flere af disse vælger at blive på arbejdsmarkedet ud over deres pensionsalder og bidrager positivt på arbejdspladser og generelt til samfundsøkonomien. Syddjurs Kommune skal derfor aktivt arbejde for at inddrage ældre, der ønsker at engagere sig og bidrage – både i arbejdslivet og i forenings- og fritidslivet.

Det betyder, at byrådet vil:

- Udlægge de største arealer til byudvikling i byerne i letbanebåndet og byerne i kystbåndet i takt med, at markedet driver denne udvikling.
- Udbygge daginstitutioner og skoler i takt med vækst i børnetallet.
- Etablere boliger for seniorer, så der kan ske en naturlig omsætning i boligmassen efterhånden, som borgere ønsker at flytte fra parcelhuset til en mindre bolig.
- Udbygge services for seniorer efterhånden som den demografiske udvikling slår igennem med flere ældre.
- Sikre at arealer til et mix af boliger for de forskellige livsfaser er til stede.
- Give mulighed for nye boformer og fællesskaber.
- Understøtte mobiliteten gennem den fysiske og digitale infrastruktur og nye transportformer.
- Understøtte, at udsatte borgere får øget mulighed for at tage ansvar for eget liv.

- Understøtte et aktivt, sundt liv med aktiviteter og fællesskab.
- Gennemføre initiativer, der fremmer sundhedstilstanden
- Skabe sammenhænge og en helhedsorienteret tilgang til service over for den enkelte.
- Levere et folkeskoletilbud, hvor læring og trivsel er i højsæde.
- Styrke gode overgange mellem skoler og ungdomsuddannelser og fra ungdomsuddannelser til kompetencegivende uddannelse, så alle unge får en uddannelse.
- Sætte mental og fysisk sundhed højt på dagsordenen, så der arbejdes frem mod et liv i balance for alle.

Indsatsområde 2 - Oplevelser og aktiviteter for krop og sjæl

Til et godt liv hører et godt og aktivt fritidsliv, der fremmer den fysiske og mentale sundhed. Syddjurs Kommune skal arbejde med at øge sundheden blandt borgerne af hensyn til den borgernes livskvalitet og den kommunale økonomi. Det er målet, at Syddjurs Kommune flytter sig mod en bedre sundhedstilstand i den regionale måling af borgernes sundhed.

I de næste mange år vil tilgangen af ældre øges. Når seniorerne vælger at trække sig tilbage, er rigtig mange af dem aktive og ønsker at bidrage som frivillige på en lang række områder. De ressourcer skal vi fange op ved at gøre det let at være frivillig.

I forhold til at øge borgernes sundhed har Syddjurs Kommune en stor variation i faciliteterne og aktiviteter, som kan danne rammerne for at øge sundheden. Det drejer sig om den varierede natur og adgangen til denne samt fritidsfaciliteter. For at fremme sundheden i Syddjurs Kommunes er alliancen med foreninger og ildsjæle vigtig, fordi de bidrager med en bred vifte af aktiviteter for børn, unge og voksne.

En række kulturaktører understøttes af Syddjurs Kommune og leverer tilbud på et højt kvalitetsniveau for gæster og lokale. Dette suppleres af de kommunale tilbud, som udbydes af museum, bibliotek og kulturskole, som danner rammen om kultur for alle.

De gode oplevelser, adgang til rekreative arealer, huse og anlæg som danner rammen om kultur og fritidstilbud er vigtige for bosætning. Herudover er det en vigtig rammebetingelse for en voksende turisme. Der er derfor en god sammenhæng mellem rammebetingelser for bosætning og rammebetingelser for turisme.

Det betyder, at byrådet vil:

- Udlægge arealer til rekreative funktioner i takt med at behovet opstår.
- Understøtte det frivillige foreningsliv gennem etablering af faciliteter, tilskudsordninger og udlån af lokaler.
- Gøre det let at være frivillig.
- Synliggøre herlighedsværdierne, lokalsamfundene/stedsidentitet, aktiviteter og oplevelser
- Identificere og samarbejde med de lokalsamfund, som selv ønsker at bidrage til egen udvikling i forpligtende partnerskaber med Syddjurs Kommune.
- Arbejde med at fremme funktionsdeling mellem byer og områder, så faciliteter deles og udnyttes bedst muligt.
- Anvende naturen og faciliteter i naturen til aktivt i at udvikle sundhedstilbud til borgere.
- Udpege natur som skal beskyttes, natur som skal genoprettes, og natur som kan benyttes
- Anvende klimaudfordring og potentialer i naturbaseret turisme som løftestang for mere og bedre natur eksempelvis ved at etablere vådområder, regnvandsbassiner og aflastningsarealer med tilhørende sti- og motionsanlæg.

Indsatsområde 3 - Plads og muligheder for udvikling og vækst for erhverv

Syddjurs Kommunes erhvervsliv er kendetegnet ved små og mellemstore virksomheder, der især befinder sig inden for ressourceområderne: bygge/bolig, møbler/beklædning, turisme og fødevarer.

Der er udlagt arealer til erhverv ved de større byer i Syddjurs Kommune, og nye arealer vil blive udlagt efterhånden, som de planlagte områder udfyldes.

Ved Rønde er et større areal ud mod hovedvej 15 ledigt til nye erhverv. Med nærheden til Aarhus er der adgang til videninstitutioner og højt kvalificeret arbejdskraft, og infrastrukturen er til stede med Djurslandsmotorvejen og motortrafikvejen videre ud mod Aarhus Lufthavn. Lufthavnen udvider fortsat sine ruter, og der er derfor et potentiale for at virksomheder med behov for en central placering vil lokalisere sig ved Rønde. Syddjurs Kommune skal være parat til at håndtere den udvikling og til at med kort varsel at indgå i realitetsforhandlinger og dialog.

For virksomheder generelt i Syddjurs Kommune er det vigtigt, at samspillet med de kommunale myndighedsopgaver forløber smidigt og hurtigt. Det gælder byggesagsbehandling og miljøgodkendelser, når virksomheder ønsker at udvide og adgang til kvalificeret arbejdskraft. Det gælder ligeledes gode rammebetingelser som velfungerende infrastruktur både digital og fysisk.

Virksomheders ansvar i forhold til at skabe bæredygtig udvikling, bæredygtig produktion og bæredygtig bortskaffelse af produkter er i de senere år blevet vigtig, fordi forbrugere og offentlige myndigheder stiller krav om, at virksomheder er opmærksomme på udfordringerne med befolkningsvækst, øget forbrug og ressourceknaphed. Syddjurs Kommune vil understøtte virksomheder i at fremtidssikre sig og deres tilknytning til markeder gennem projekter om cirkulær økonomi. Det gælder alle brancher.

Det er en forudsætning for virksomheders vækst og udvikling, at der er adgang til den rette og den tilstrækkelige arbejdskraft. I Syddjurs Kommune er der potentiale for at løfte endnu flere fra overførselsindkomst til fuld beskæftigelse. Det betyder, at Syddjurs Kommune gennem sine indsatser på erhvervs- og beskæftigelsesområdet fortsat skal fremme, at flere kommer ind på arbejdsmarkedet.

Veluddannet arbejdskraft på alle niveauer er et vigtigt råstof for virksomheder, derfor skal Syddjurs Kommune fremme god overgang fra folkeskole til ungdomsuddannelser, så unge er parate til at gå videre i uddannelsessystemet efter endt folkeskole. Det gælder hvad enten talenterne er inden for de håndværksmæssige eller kreative fag eller inden for service eller videnserhverv.

Turismen står stærkt som erhverv i den østlige del af Syddjurs Kommune og langs den lange kyststrækning. Hvert år gæster tusindvis af turister Syddjurs Kommune og bor i et af de mange sommerhusområder ved kysten. Fra juni til september er der tryk på

overnatningskapaciteten men store potentialer i at forlænge sæsonen før og efter højsæsonen.

Ser man på den samlede værdikæde i turismen, er der mange leverandører fra en lang række andre brancher, som leverer ydelser ind i turisme. Det er derfor ikke kun de specifikke turistvirksomheder som overnatningssteder, attraktioner og transportører, som har indtjening af turismen. Turismen bidrager også til at indtjeningen i en række erhverv som bygge/bolig og detailhandel, og er dermed med til at sikre underlaget for services, der også er til gavn for borgere samt genererer arbejdspladser og økonomi i en række afledte erhverv.

De mange attraktioner og naturen er et særkende for Syddjurs. Enkelte af disse er af en kaliber, så de er kendte i Danmark. Vi kalder dem derfor "turismens fyrtårne". Nationalpark Mols Bjerge er med sin enestående natur og Ebeltofts fine købstabsmiljø det ene af to i Syddjurs Kommune. Det andet er Djurs Sommerland i den nordlige del af Syddjurs kommune. Disse "fyrtårne" danner sammen med de mange øvrige attraktioner og seværdigheder et godt oplevelsestilbud, som er med til at danne grundlaget for fortsat vækst i turismen.

Fødevarer af høj kvalitet kan bidrage til at øge sundheden i Syddjurs Kommune, og er herudover værdiskabende, fordi området er i vækst. Fødevarerproduktionen består både af den konventionelle og volumenmæssigt store produktion af landbrugsvarer og nicheproduktioner af særligt forædlede fødevarer. Samlet set er fødevarer med de relaterede erhverv et af Syddjurs Kommunes erhvervsmæssige ressourceområder. Syddjurs Kommune samarbejder blandt med Business Region Aarhus om udvikling af fødevarerbranchen, herunder produktion og relaterede produkter.

Mange forskellige initiativer og projekter herunder uddannelse inden for økologisk jordbrug og kompetenceudvikling inden for vildtforvaltning samt området for naturpleje med afgrænsningsarealer samler sig omkring fødevarer, hvor der fortsat er potentialer for vækst og udvikling.

Byrådet vil:

- Samarbejde med erhvervsorganisationer om at skabe de bedste rammebetingelser service for både kommende og nuværende virksomheder i kommunen.
- Facilitere og/eller understøtte erhvervsnetværk
- Understøtte iværksætteri
- Understøtte udvikling af de særlige erhvervsmæssige styrkepositioner gennem erhvervsudviklingsprojekter, temamøder og adgang til viden.
- Fremme en udvikling hvor vækst i turismen baserer sig på at udnytte ledig kapacitet og kvalitetsudvikling af turismeproduktet.
- Fremme, at der er plads til at udvikle overnatningskapaciteten i den østlige del af kommune.
- Samtænke erhvervs- og beskæftigelsesindsatsen, så flere på overførselsindkomster finder vej ind på arbejdsmarkedet.

- Styrke og fortsætte samarbejdet i Business Region Aarhus med henblik på at skabe de optimale rammevilkår for erhvervslivet i regionen, herunder særligt turisme og fødevarer.

Kommuneplan 2020 for Syddjurs Kommune

Udviklingsstrategien leder frem mod arbejdet med næste kommuneplan for Syddjurs Kommune og kommende sektorpolitikker og revidering af sådanne. Ifølge planloven skal kommunen i en strategi for kommunens udvikling redegøre for i hvilket omfang den næste kommuneplan skal revideres, kommunens Agenda 21 strategi og planlægning foretaget siden seneste revidering af kommuneplanen.

Dette er sammenfattet i de følgende afsnit:

Revision af Kommuneplan for Syddjurs Kommune

Visionen og udviklingsstrategien danner baggrund for beslutning om revisionen af Kommuneplan 2016 for Syddjurs Kommune. Visionen og udviklingsstrategien tager hul på en ny måde at arbejde med politikdannelse og kommuneplan i Syddjurs Kommune, idet den tidligere planstrategi afløses af en samlet udviklingsstrategi, som fremadrettet er det overordnede strategiske dokument, som sektorpolitikker og kommuneplanen skal indrettes efter.

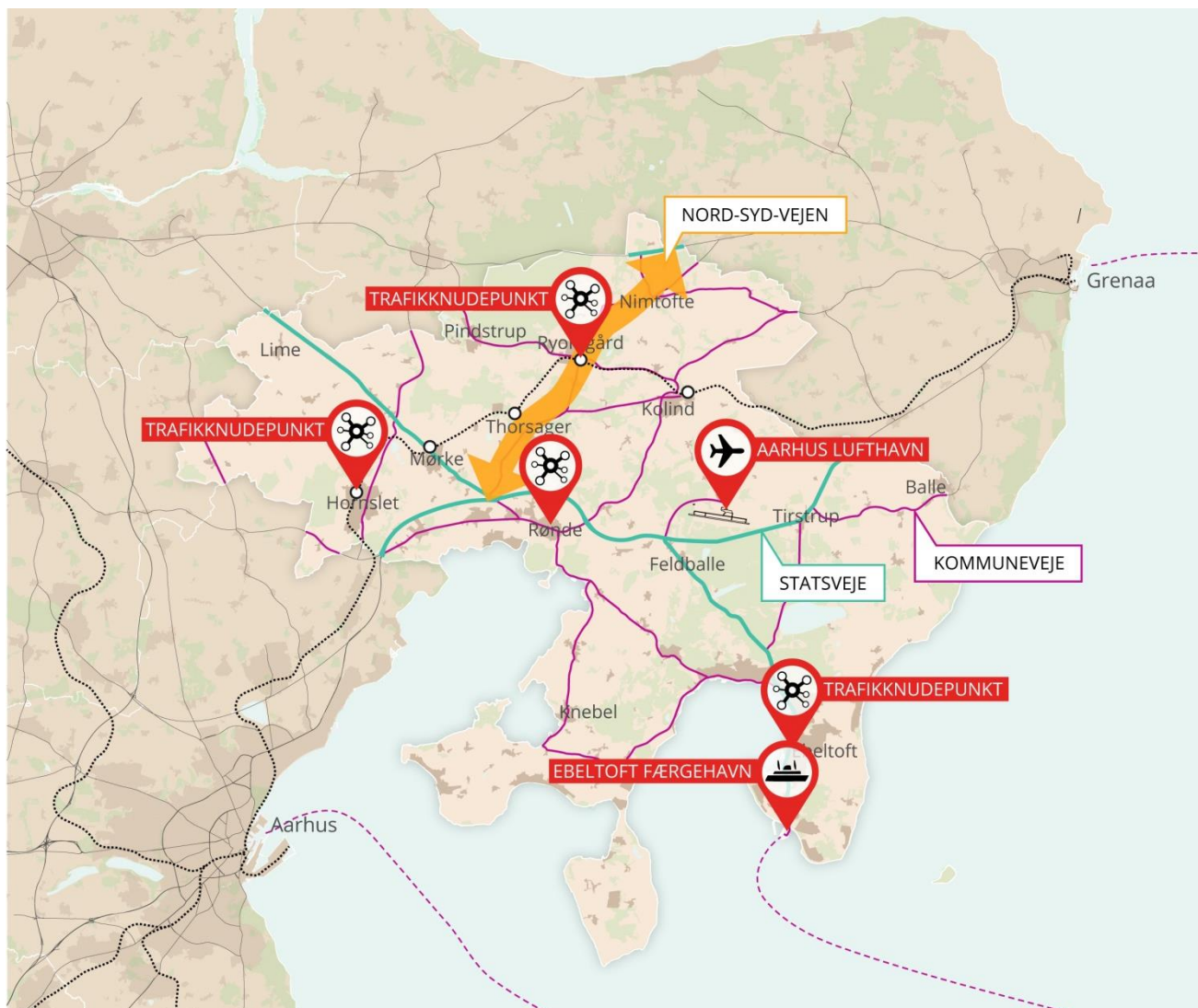
Vision og udviklingsstrategi skal derfor foreligge tidligt i en byrådsperiode, så det nyvalgte byråd hurtigt kan komme i gang med politikdannelse og kommuneplanarbejdet og dermed i videst mulige omfang også at følge processen fra strategi over politik til handling og effektvurdering af dette arbejde inden for byrådsperioden.

En række sektorpolitikker er allerede vedtaget og gælder nogle år frem. Disse politikker kommer til at fungere i deres nuværende form. Når de skal revideres, vil de skulle spille sammen med de strategiske udviklingsspor, der er lagt i udviklingsstrategien.

Det kommende kommuneplanarbejde, som afsluttes med vedtagelse af Kommuneplan 2020, vil blive en fuldstændig revision af den nugældende kommuneplan.

De politiske prioriteringer, som kommer til udtryk i udviklingsstrategien får betydning for den fysiske planlægning med forholdet mellem land og by, natur og menneskelig aktivitet, trafik, boliger, erhverv, klima etc., som omsættes i praksis gennem kommuneplanen.

Figur 1 – Den fysiske infrastruktur i Syddjurs Kommune i de strategiske hovedtræk.

Lokal agenda 21

En "Lokal Agenda 21 Strategi" skal senest offentliggøres sammen med udviklingsstrategien. Syddjurs kommunes lokale agenda 21 strategi er derfor en del af udviklingsstrategien. Strategien er beskrevet i udviklingsstrategien i sammenhæng med FNs 17 verdensmål og den overordnede hensigt om bæredygtig udvikling, der både handler om økonomi, sociale og miljømæssige forhold.

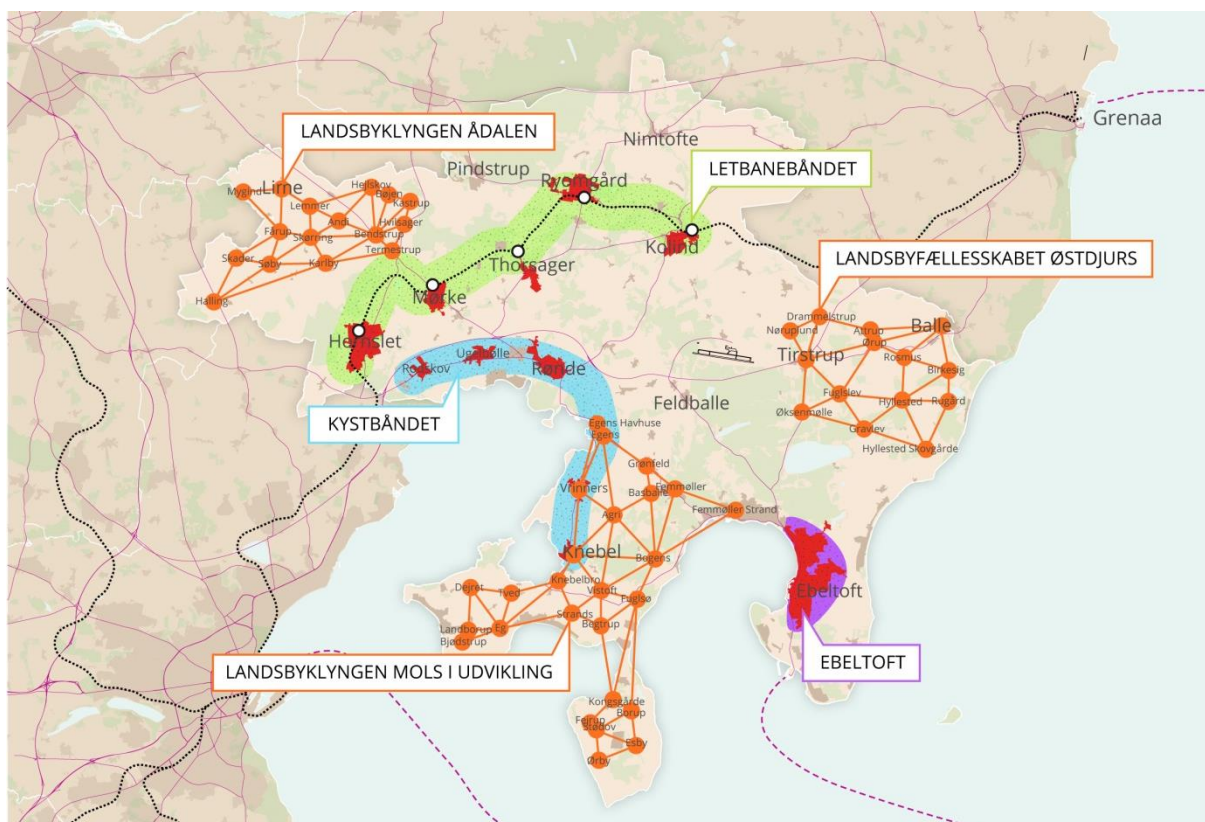
Udviklingsstrategien peger derfor på, at der skal arbejdes med bedre sammenhænge i de kommunale services, og at borgere og virksomheder inddrages i at udvikle disse services, så flest mulige får mest muligt ud af ressourcer både hvad kvalitet og kvantitet angår.

Syddjurs Kommune har en sund økonomi og den skal vi værne om. Det betyder, at der er fokus på forvaltningen af de kommunale midler, og at det økonomiske fundament med gode skatteydere og velfungerende virksomheder er i fokus. Velfærdsydelser og virksomhedsservices skal understøtte dette.

Omstilling til bæredygtighed handler om at forvalte ressourcer bedst muligt. Det betyder, at Syddjurs Kommune vil iværksætte initiativer, som sætter cirkulær økonomi i produktioner på dagsordenen. Det betyder også, at klima kommer højt på dagsordenen gennem gradvis omstilling til fossilfrit og CO₂-neutralt samfund ved at opfylde målsætninger i kommunes klima-aftaler og klimaplan, energiplan for kommunale bygninger og varmeplan for forsyningen i Syddjurs Kommune. Endeligt betyder det, at mobilitet og fleksibel skift mellem transportformer vil være i fokus med henblik på at reducere transportområdets store andel af CO₂ udledning.

Planlægningen skal i videst mulig omfang tage hensyn til bæredygtighed forstået bredt set som økonomisk, social og miljømæssig bæredygtighed. Derfor fastholdes også den nuværende byudviklingsstruktur, hvor byerne tættest på Aarhus og med lettilgængelighed til god infrastruktur får den største andel af mulighederne for udvikling.

Landsbyerne vil blive set i et klyngeperspektiv, hvor faciliteter og fysiske sammenhænge skal udvikles som helhed i klyngen. Reelt betyder det, at landsbyerne og lokalområder skal arbejde sammen om at lokalområderne er stærke i større geografiske områder frem for i den enkelte landsby. For at det kan ske vil Syddjurs Kommune understøtte de lokale initiativer inden for rammerne af udviklingsstrategiens målsætninger og den kommunale økonomi.

Figur 2 – Bymønstret i Syddjurs Kommune i de strategiske hovedtræk.

Planlægning gennemført efter vedtagelsen af Kommuneplan 2016 for Syddjurs Kommune

I henhold til Planloven skal alle Planstrategier redegøre for planlægning siden sidst vedtagne kommuneplan. Byrådet har den 21. september 2016 vedtaget Syddjurs Kommuneplan 2016, og siden da er der vedtaget 4 kommuneplantillæg jf. nedenstående oversigt:

Kommuneplantillæg	Vedtagelsesdato
Kommuneplantillæg nr. 01, Boligområde øst for Langkær i Ugelbølle	25. Jan 2017
Kommuneplantillæg nr. 02, Boligområde ved Gåsebakken i Ugelbølle	25. Jan 2017
Kommuneplantillæg nr. 03, Boligområde ved Eskerodvej og Degnevænget i Hornslet 29	29. Mar 2017
Kommuneplantillæg nr. 04 , Område til offentlige formål ved Bugtrupvej i Kolind	24 Maj 2017
Kommuneplantillæg nr. 05 og Lokalplan nr. 407 for boligområde ved Kastanievej i Ryomgård	20. december 2017
Kommuneplantillæg nr. 07 – Lokalplan 410 - Lokalcenterområde Langs Løgtelvej	23. juni 2018
Kommuneplantillæg nr. 08 samt VVM-proces for omfartsvej ved Nimtofte. NordSyd-vejen.	31. januar 2018
Kommuneplantillæg nr. 09 og lokalplan nr. 411 og til Syddjurs Kommuneplan 2016 for boligområde syd for Foldboholm, Ebeltoft	29. november 2017